

Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet

Folkevalgtopplæring 12.11.2019

Program

- 16.45 Oppmøte. Kaffe
- 17.00 Velkommen v/hovedutvalgets leder. Presentasjonsrunde
- 17.15 Hovedutvalgets programområder. Gjennomgang v/rådmannen
- 18.00 Politisk handlingsrom. Gjennomgang v/rådmannen
- 19.00 Pause med servering
- 19.20 Temaer av særskilt interesse. Gjennomgang v/rådmannen
- 19.50 Gruppearbeid:
Muligheter og utfordringer særlig sentrale for hovedutvalget
Hvordan arbeide med utvikling av ny politikk
Rapportering i plenum
- 20.50 Oppsummering og avslutning
- 21.00 Slutt

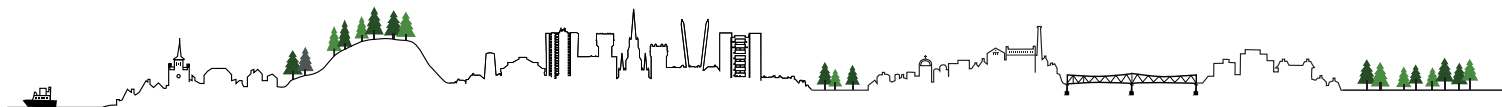

Hvorfor kultur, idrett og frivillighet?

Et rikt og variert kulturliv er en forutsetning for deltagelse, opplevelse, ytringer og demokrati

Kultur har innvirkning på overordnede mål

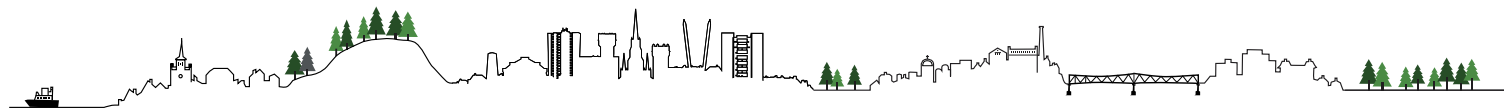
- Deltakelse, inkludering
- Folkehelse
- Klima og miljø
- Regional posisjon, attraktivitet
- Stedsutvikling
- Demokrati

Hovedutvalgets programområder

P09 Kultur, idrett og frivillighet

P10 Medvirkning og lokaldemokrati

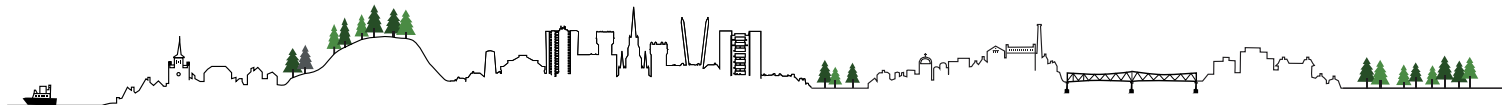
Berettigelse

- Hva er det ved kunst- og kulturvirksomheter som rettferdiggjør at de skal subsidieres med samfunnets fellesressurser?
- ***Hva er kultur?***
 - Ytringskultur: 1) formidling, vern og videreføring av materiell og immateriell kulturarv. 2) kunstnerisk virksomhet i vid forstand. Avgrenses til virksomheter som har ekspressive formål. Omfatter både profesjonell og den frivillige amatørbaserte kulturvirksomhet.

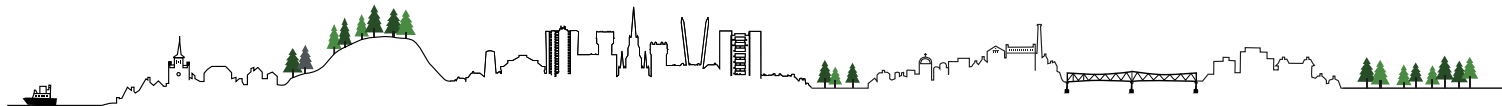
Berettigelse

- **Demokrati:** kulturvirksomheter er nødvendig infrastruktur for demokrati
- **Rettferdighet:** Kulturelt medlemskap. 1) sikre alle adgang til kulturelle fellesgoder som teater, konserter, opera og museer 2) gi støtte til kulturvirksomheter som ulike grupper i befolkningen oppfatter som meningsfulle

Berettigelse

- ***Mangfold:*** Videreføre og utvikle samfunnets felles kulturarv som en del av det globale kulturmangfoldet, anerkjenne delkulturer, men også fremme felles kulturelle arenaer
- ***Samfunnsvirkninger:*** grunnlag for demokrati, sosiale fellesskap og økonomisk verdiskapning. Drivkraften er interessen for kulturuttrykkenes innhold og kvaliteter.

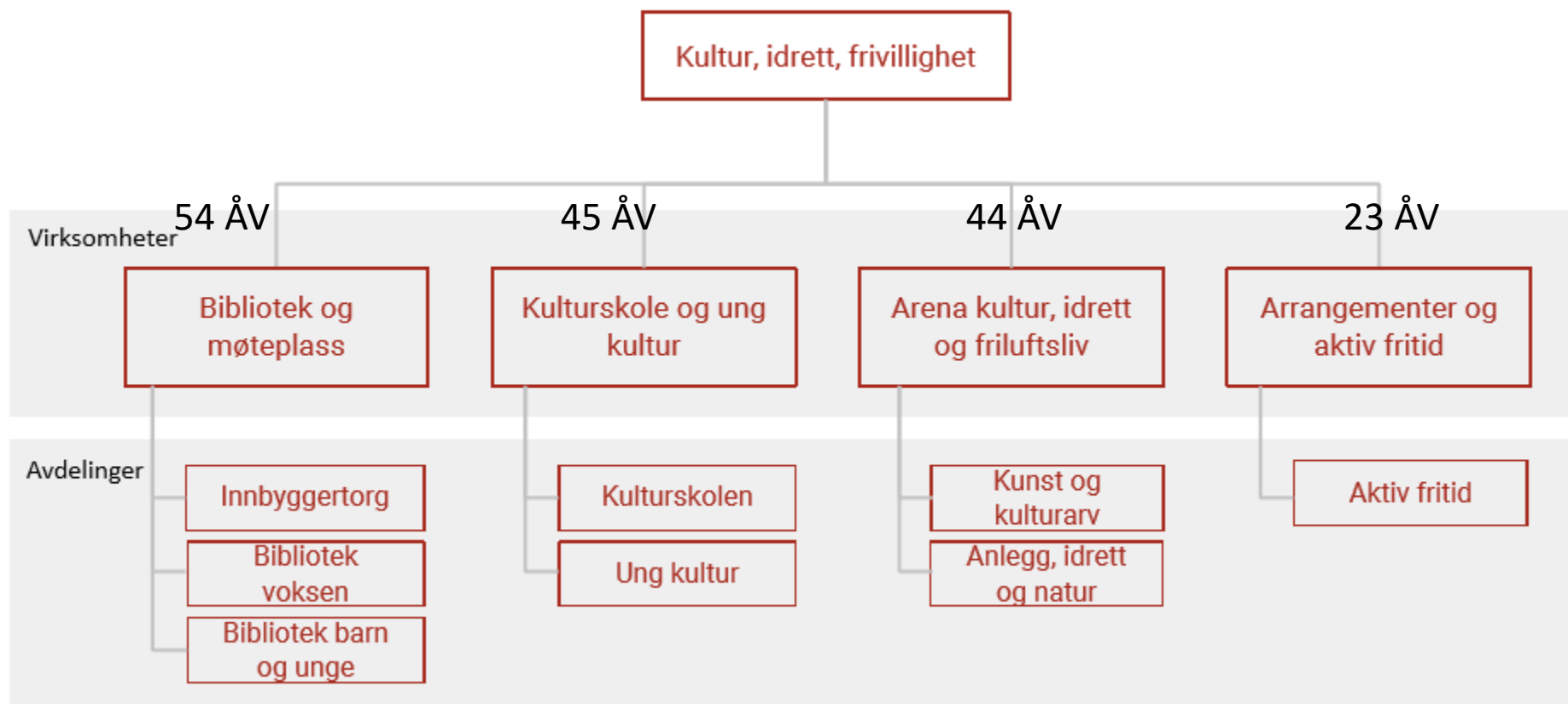

Tjenesteområder

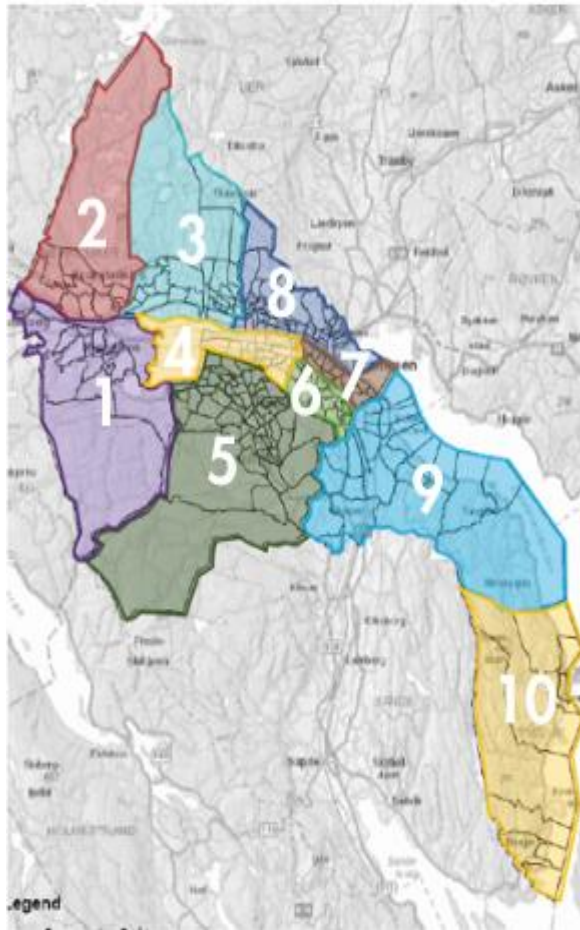
- Aktivitetstilbud barn og unge
- Kulturskole
- Bibliotek
- Idrett og idrettsanlegg
- Muséer, kunst, kulturaktiviteter og bygg
- Kirken, tros- og livssyn, gravplasser
- Naturforvaltning og friluftsliv
- Kulturminneforvaltning

Dimensjonering

10 Kommunedeler

Kommunedelene er:

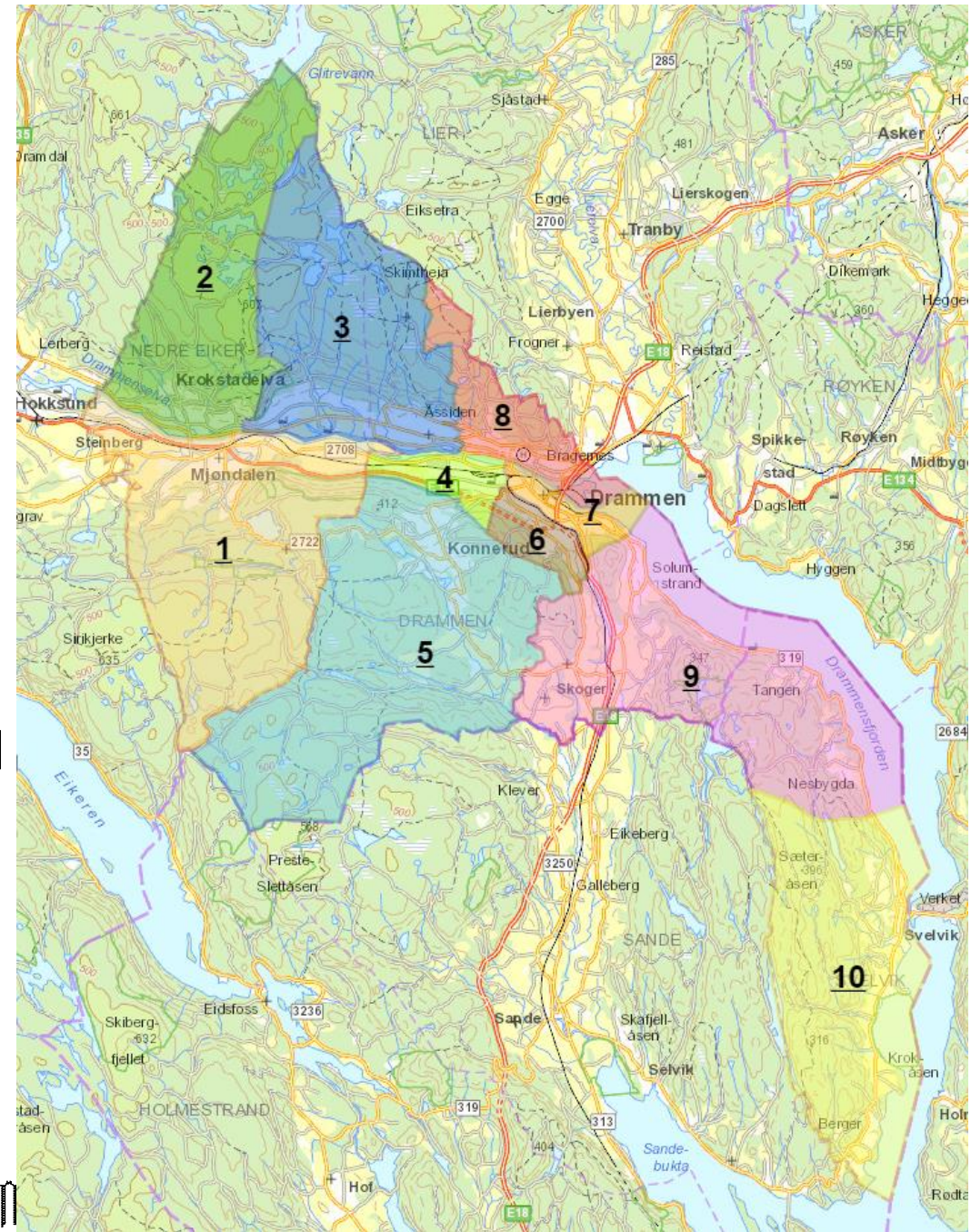
1. Mjøndalen, Åsen og Steinberg (10 283 innbyggere)
2. Krokstadelva og Stenseth (8 396 innbyggere)
3. Solbergmoen, Solbergelva og Åssiden (18 517 innbyggere)
4. Rødskog, Gulskogen og Ytterkollen (4 983 innbyggere)
5. Konnerud og Skoger vest (10 879 innbyggere)
6. Strømsø sør for Vestfoldbanen, Danvik, Austad og Fjell (10 437 innbyggere)
7. Strømsø nord for Vestfoldbanen, Grønland, Marienlyst og Brandengen (10 641 innbyggere)
8. Bragernes og Øren (14 099 innbyggere)
9. Skoger Øst, Åskollen og Nesbygda (6 569 innbyggere)
10. Svelvik sentrum, Ebbestad og Berger (5 310 innbyggere)

Folketall per 1. januar 2019

Bibliotek og møteplass

- 5 bibliotek avdelinger
 - Drammensbibliotek i kommunedel 7
 - Biblioteket i Mjøndalen kommunedel 1
 - Arena fjell i kommunedel 6
 - Fængselsbiblioteket i Drammen – i kommunedel 8
 - Biblioteket i Svelvik som er kommunedel 10
- Innbyggertorg med de nye møteplassene

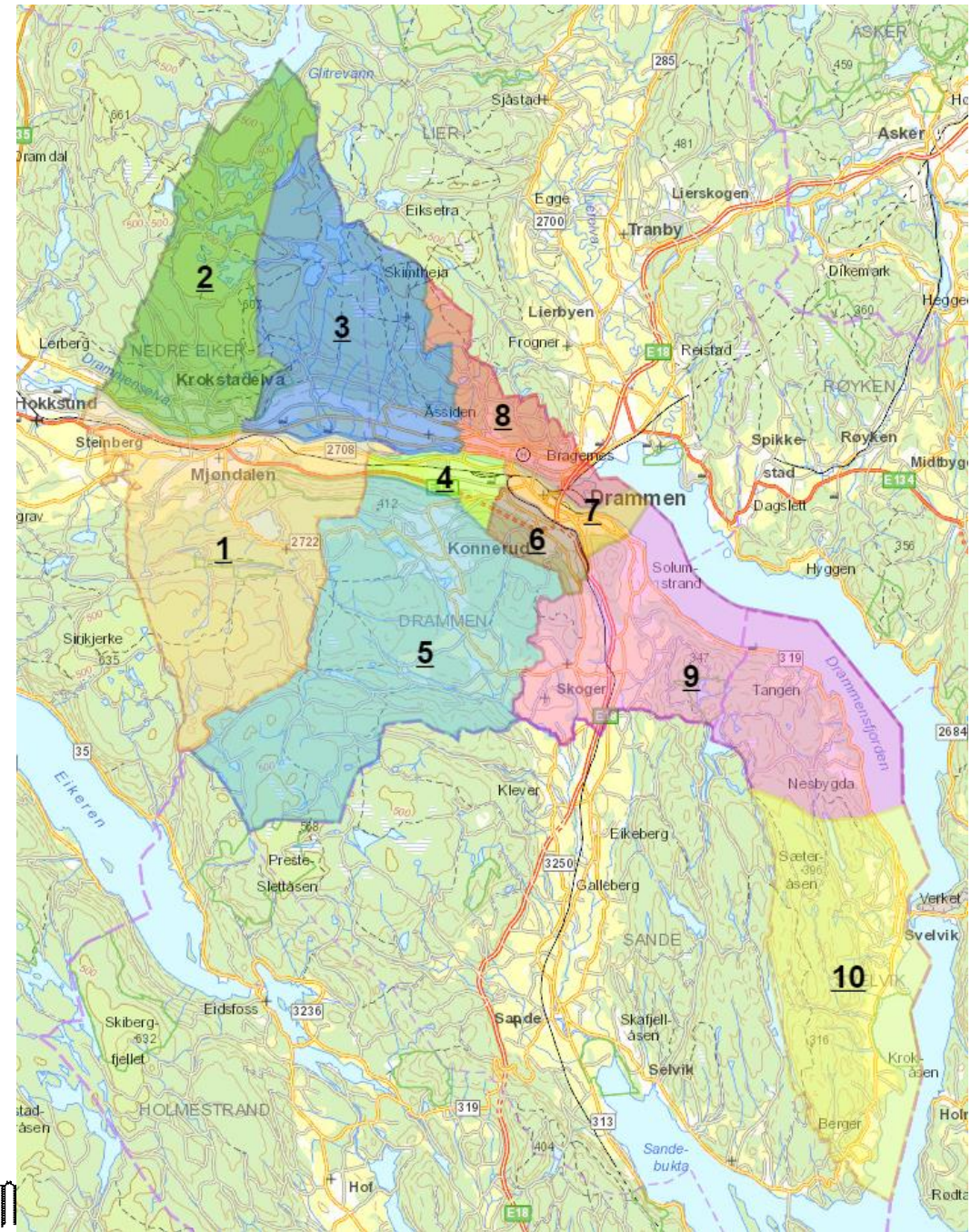
Kulturskole og ung kultur

- Kulturskoler i Krokstadelva, Union scene og Svelvik
- Kulturskolesatelitter (ved enkelte grunnskoler)
- Åpne fritidstilbud til barn og unge i Drammen sentrum (G60), i Mjøndalen (Down Under), på Fjell og i Svelvik.
- Ungdomsklubber
- Den kulturelle skolesekken
- Nøstedhallen

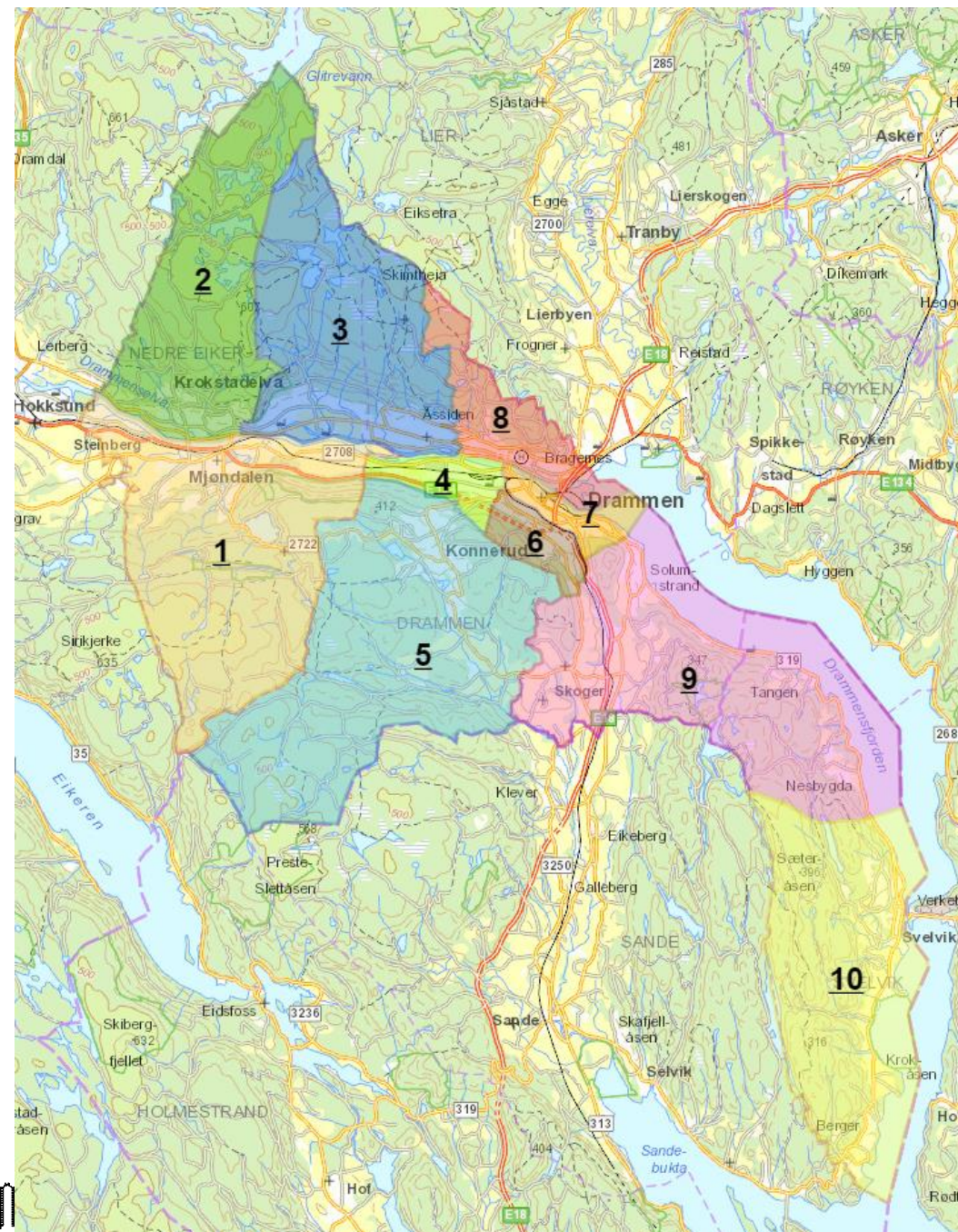
Ungdomshus

- Undergrunnen – kommunedel 10
- Down Under – kommunedel 2
- G60 – kommunedel 7
- NEON på Fjell – kommunedel 6
- Juniortilbud på Solberg skole – kommunedel 3
- Nøstedhallen – kommunedel 9

Kulturskoler og kulturskolesatelitter

- Svelvik kulturskole - 10
- Kulturskole i Krokstadelva - 2
- Kulturskole på Union - 7
- Satellittkulturskole på Brandengen skole - 8
- Satellittkulturskole på Konnerud skole – 5
(bydeler som ikke har kulturskoletilbud er: 1, 3, 4, 6 og 9)

Arena kultur, idrett og friluftsliv

- Kunst og kulturarv, kulturminner
- Byantikvar
- Kirken / Tros og livssynssamfunn
- Natur og friluftsliv
- Skogsdrift i kommunal skog
- Idrett
- Tilskuddsordninger

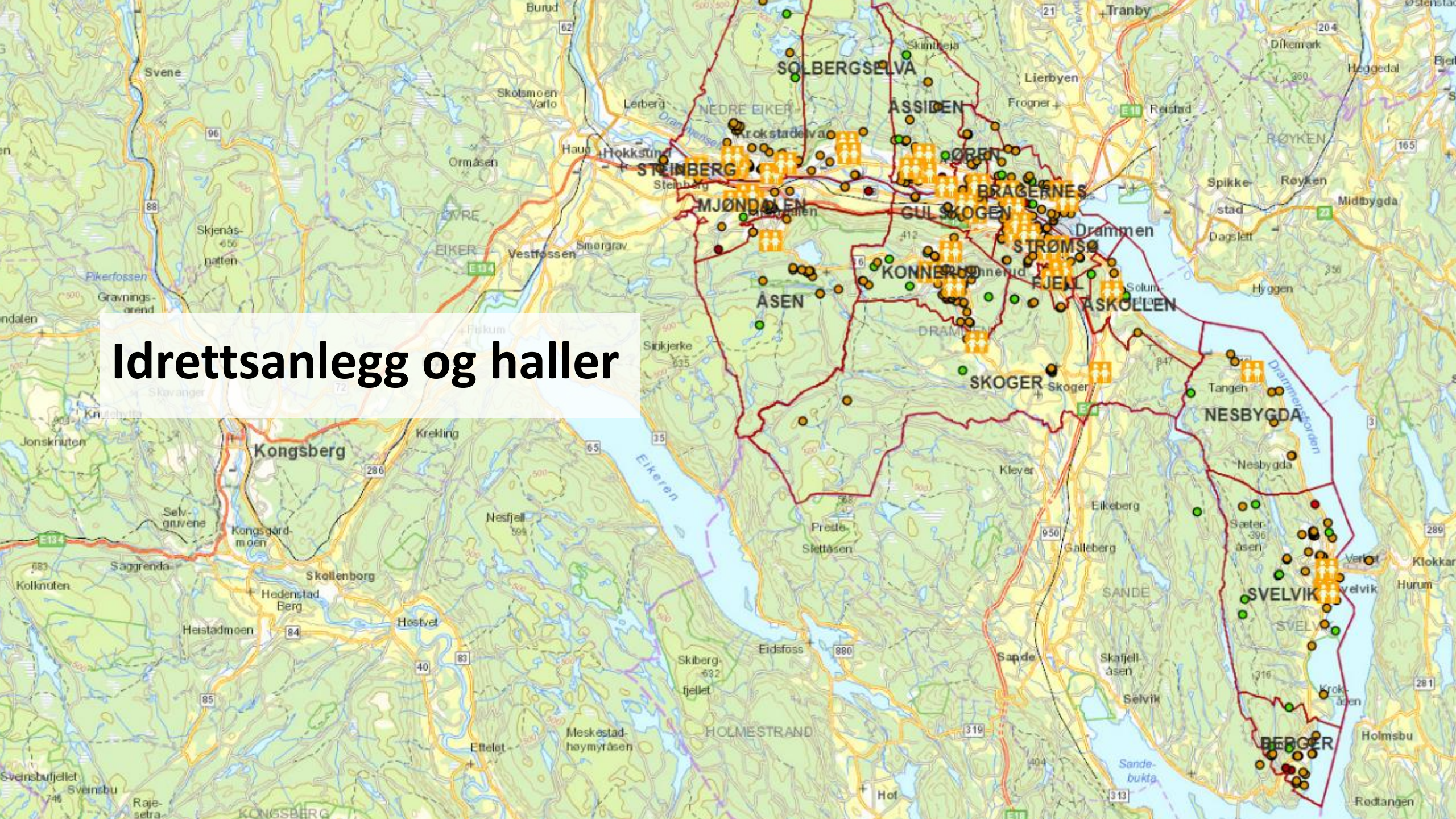

Kulturbygg

Ulike eierformer:

- Stiftelser/foreninger
- AS
- Kommunal eie/leie
- Samdrift

Idrettsanlegg og haller

Idrettsanlegg

Antall anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv:

- 420 i Drammen
- 216 i Nedre Eiker
- 107 i Svelvik

A topographic map of the Kirkebygg region in Norway, showing a blue boundary that encompasses several church buildings marked with black icons. The map includes major roads like E134, E18, and E19, and geographical features such as the Eikeren river and Røysjømarka. Labels for 'Hokksund', 'Håøya', and 'Svørak' are also present.

Kirkebygg

Kirkene er viktige arenaer i ulike livsfaser og markeringer. Kirkebyggene brukes også som kulturarenaer

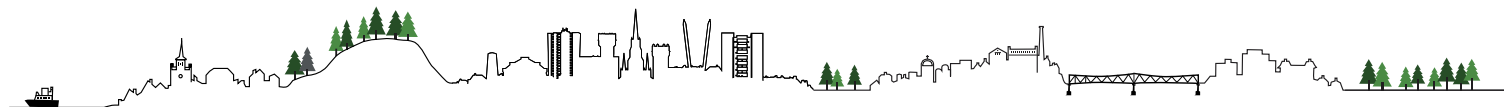
Kirkebygg

- Bragernes sogn Bragernes kirke
- Bragernes sogn Bragernes kirkegård
- Fjell sogn Fjell kirke
- Konnerud sogn Konnerud kirke
- Konnerud sogn Konnerud gamle kirke og kirkegård
- Skoger sogn Skoger kirke og kirkegård / Skoger gamle kirke
- Strømsø sogn Strømsø kirke og kirkegård
- Tangen sogn Tangen kirke og tangen kirkegård
- Åssiden sogn Åssiden kirke
- Åssiden sogn Åssiden kirkegård
- Nedre Eiker sogn Nedre Eiker kirke og kirkegården
- Mjøndalen sogn Mjøndalen kirke og Mjøndalen gravlund
- Svelvik sogn Svelvik kirke

Kirken

- **Den norske kirke, tros- og livssynssamfunn, gravplasser og krematorier**
- Drammen kirkelige fellesråds forslag til investeringstiltak og økning av tilskuddene til gravplass- og kirkeformål framgår av fellesrådets budsjettinnspill, som følger som trykt [vedlegg](#). Rådmannens forslag er et budsjettneutralt forslag der opprinnelig budsjett 2019 for alle de tre tidligere kommunene er hensyntatt, justert for deflator. Rådmannen har også hensyntatt føring for tilskuddet fra tidligere Drammen kommune, men disse føringene fremgår ikke av innspillet fra Drammen kirkelige fellesråd.
- Rådmannen foreslår at driftstilskuddene til Den norske kirke videreføres på linje med rammene for andre virksomheter. Når det gjelder reguleringspremie for pensjon, har tidligere Drammen kommune i 1. tertialrapport 2019 vedtatt at kirken skal dekke deler av reguleringspremien ved å belaste eget opparbeidet pensjonsfond. Rådmannen anbefaler dette prinsippet videreført ved at kommunen dekker 65 prosent av Den norske kirkes utgifter til reguleringspremie for pensjon. Totalt tilskudd må ses som summen av videreførte driftstilskudd og tilskuddet til reguleringspremie, samt bruk av fond slik dette er forutsatt.
- Det foreslås bevilget kapitaltilskudd til kirken i forbindelse med kommunal garanti for lån til investeringer som dekker 100 prosent av utgiftene til renter og avdrag på godkjente investeringslån. Et vedtak fra 2014 i tidligere Drammen kommune legger opp til at kostnadene skal fordeles over flere år, og rådmannen anbefaler at dette legges til grunn. Merkostnaden til vernede bygg og gravplasser er ikke med i grunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn. Restaurering av gamle Skoger kirke er godt i gang og målet er å bli ferdig til 800-års jubiléet i 2020.

Arrangementer og aktiv fritid

- Arrangementer
- Interkultur, mangfold
- Fem frivilligsentraler
 - Danvik/Fjell
 - Drammen
 - Elvebyen
 - Svelvik
 - Mjøndalen
- Aktiv fritid – støttekontaktordning, tilrettelagt fritid
- Den kulturelle spaserstokken

Fem frivilligsentraler:

Danvik/Fjell - 6

Drammen - 3

Elvebyen - 7

Svelvik - 10

Mjøndalen - 1

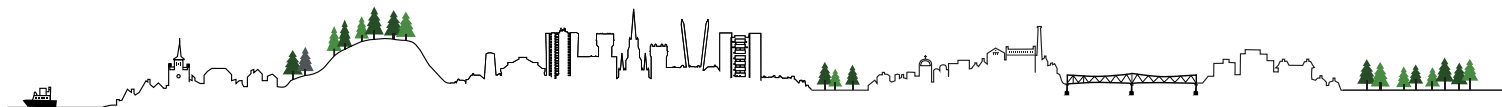
Frivillighetskraften!

Hvis Nye Drammen ligger på landsgjennomsnittet utgjør frivillig innsats (ulønnet) gjennom **lag og foreninger** ca:

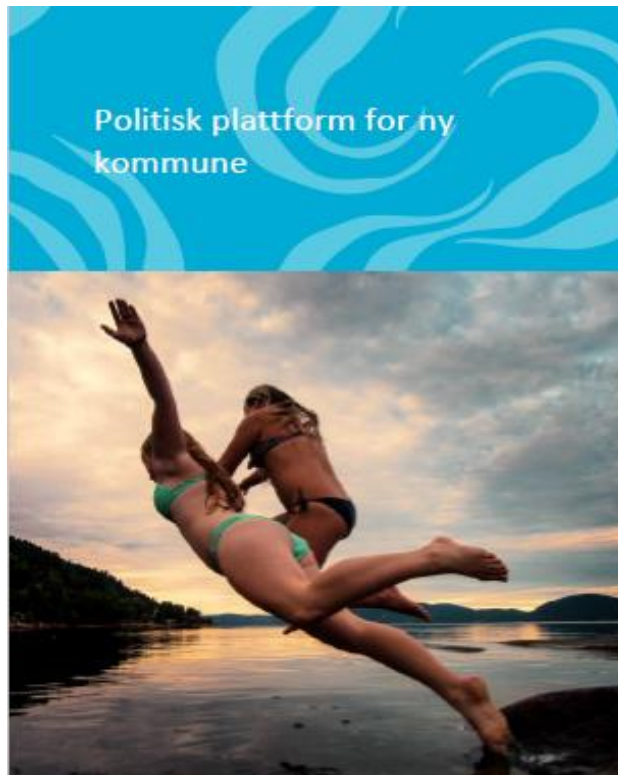
2 800 årsverk
1,4 milliarder kroner

Kilde: SSB's Satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner

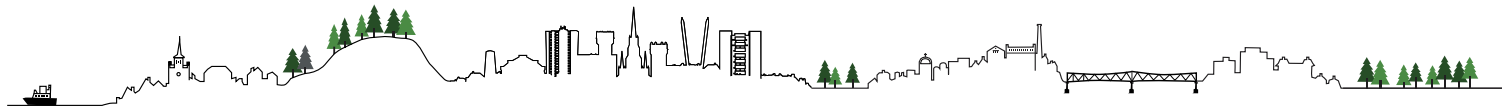
I tillegg: **uformell** frivillighet i nabolag, aksjoner, festivaler, osv.

P10 Medvirkning og lokaldemokrati

«Den nye kommunen skal bygge sterkere lokaldemokratiske løsninger gjennom å ta tettstedene aktivt i bruk. Det skal være enkelt å medvirke og interessant å delta».

VEIVALG NYE DRAMMEN

– nå trenger vi dine
tilbakemeldinger

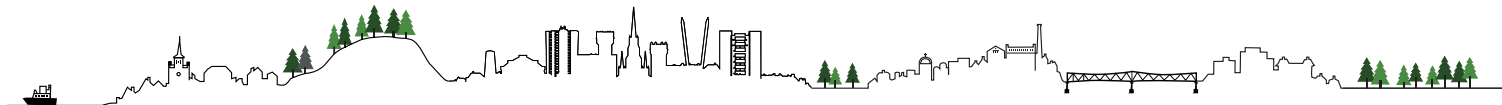
Veivalg nye Drammen konkretiserer ambisjonene i politisk plattform og er resultat av Prosjekt lokaldemokrati og dialogmøter gjennomført i alle kommunedelene.

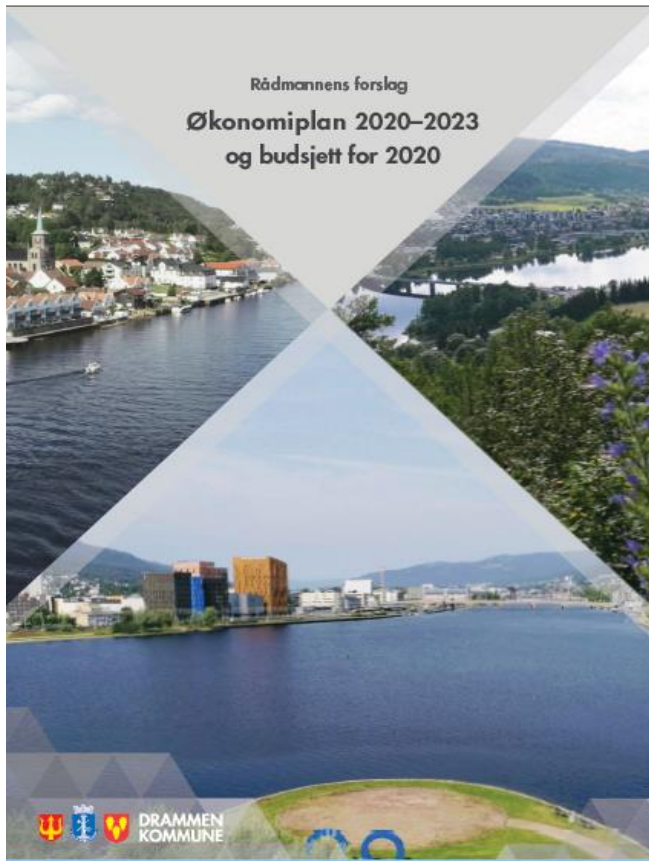
Målsettingene i nye Drammen:

- Alle skal ha reel mulighet til påvirkning
- Det skal være ønskelig å enkelt og medvirke
- Partipolitisk arbeid skal være attraktivt og motiverende

Strategi med to hovedgrep:

- En universell nærdemokratiordning
- En lokaldemokratisk verktøykasse

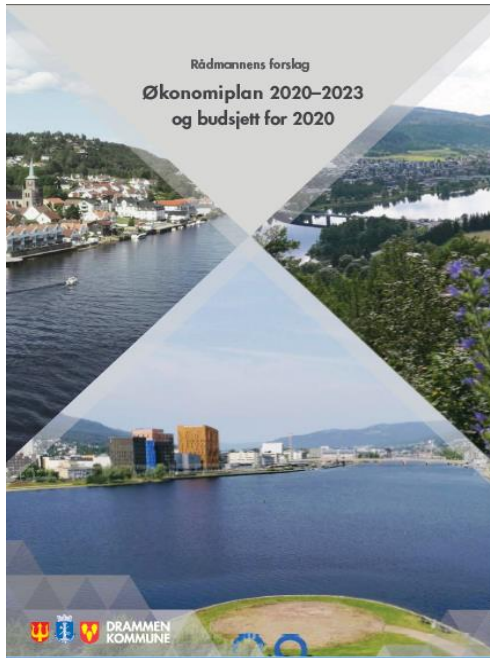
Rådmann foreslår å:

- opprette nærutvalg i alle kommunedeler
- utarbeide en lokaldemokratisk verktøykasse
- etablere lokale koordinatore
- etablere lokale knutepunkt

Budsjett (*beløp i 1000*):

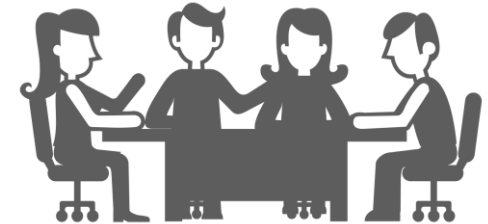
Det er foreslått avsatt kr. 5673 til arbeidet i 2020 og kr. 4973 for 2021-2023.

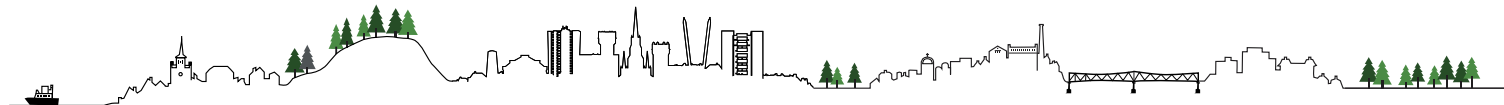
NÆRUTVALG

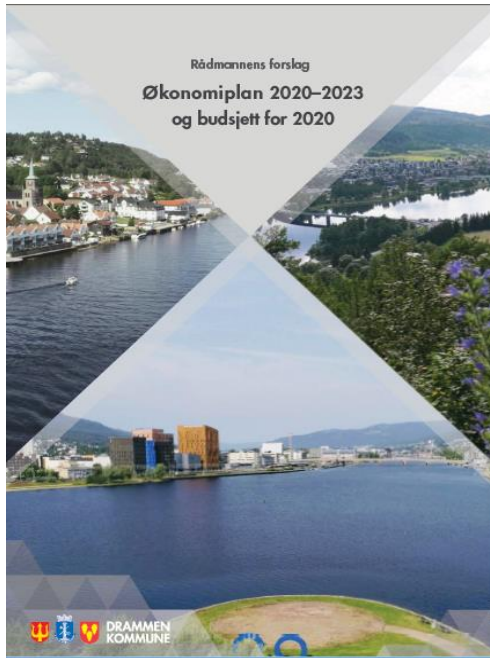
- Etableres i hvert av de 10 kommunedelene
- Skal bestå av 4 lokalpolitikere og 8 innbyggere
- Være en arena for gjensidig dialog mellom de folkevalgte og lokalmiljøet.
- KST vedtok 22.10.19 (sak 18/19) reglement for nærutvalgene.

LOKALDEMOKRATISK VERKTØYKASSE

- En verktøykasse med ulike metodikk for medvirkning – under stadig utvikling
- Sikre at alle deler av kommunen arbeider etter målene for medvirkning og lokaldemokrati
- Opplæring i bruk av verktøy

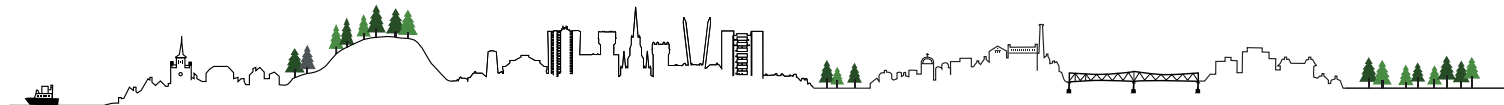

LOKALE KOORDINATORER

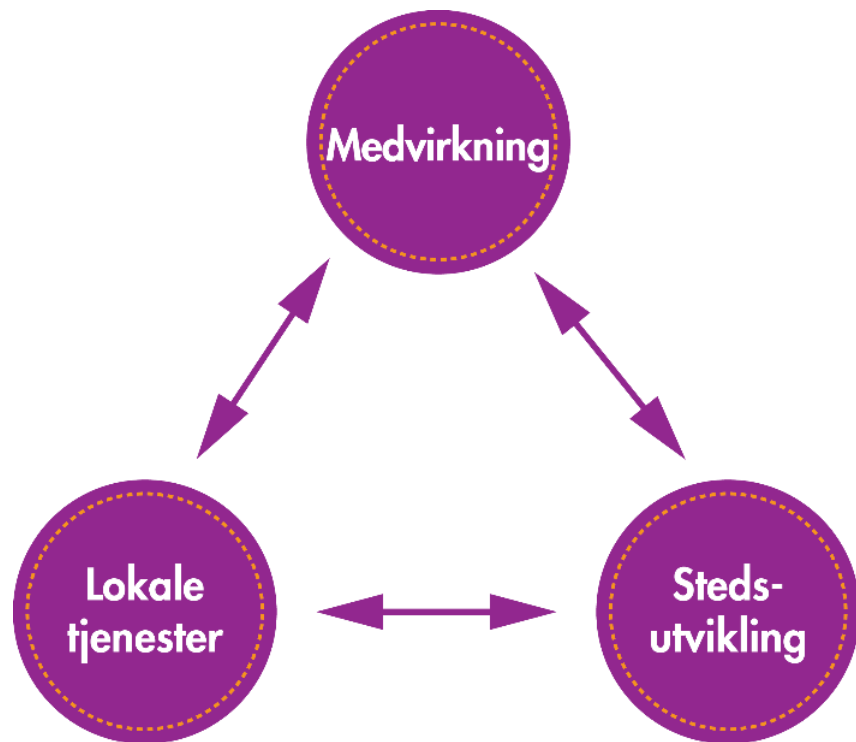
- Sikre lokal samordning
- Bindeledd mellom kommunedelen og rådhuset – sikre informasjonsflyt
- Bidra til økt dialog og samarbeid i kommunedelen
- Sekretær for nærutvalget

LOKALE KNUTEPUNKT

- Etableres i hvert av de 10 kommunedelene
- En arena for samlokalisering av tjenester og en arena for lokalmiljøet
- «Katalysator» for Drammensmodellen; Medvirkning, involvering, samarbeid og tverrfaglighet står sentralt
- Møtested for nærutvalgene

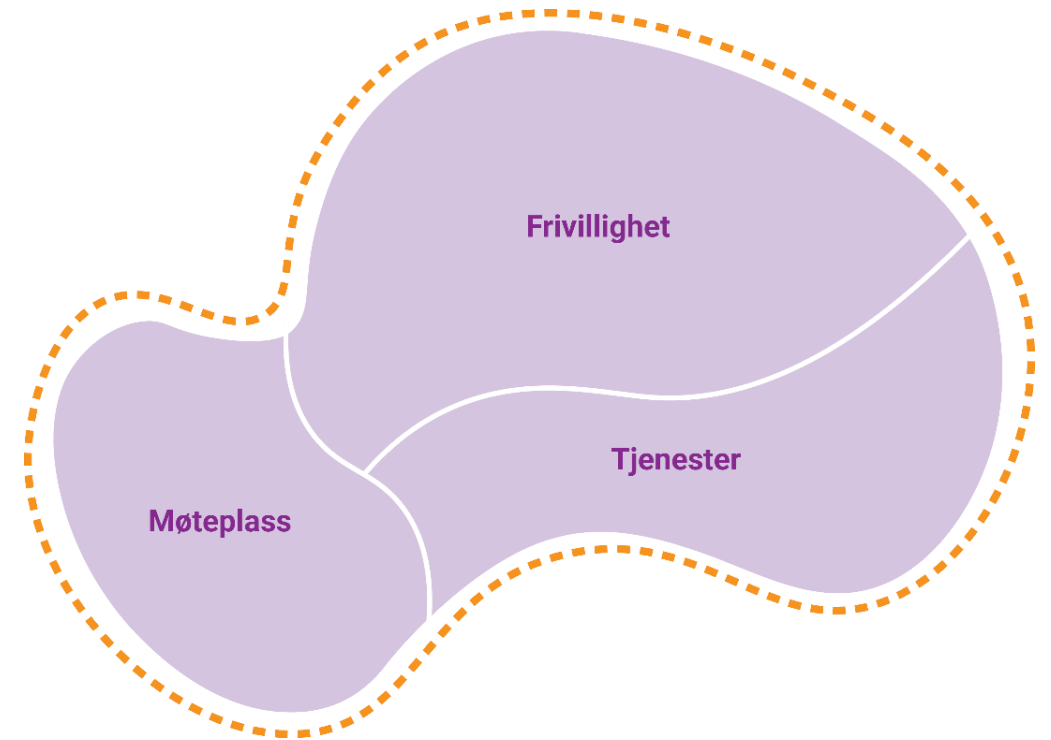
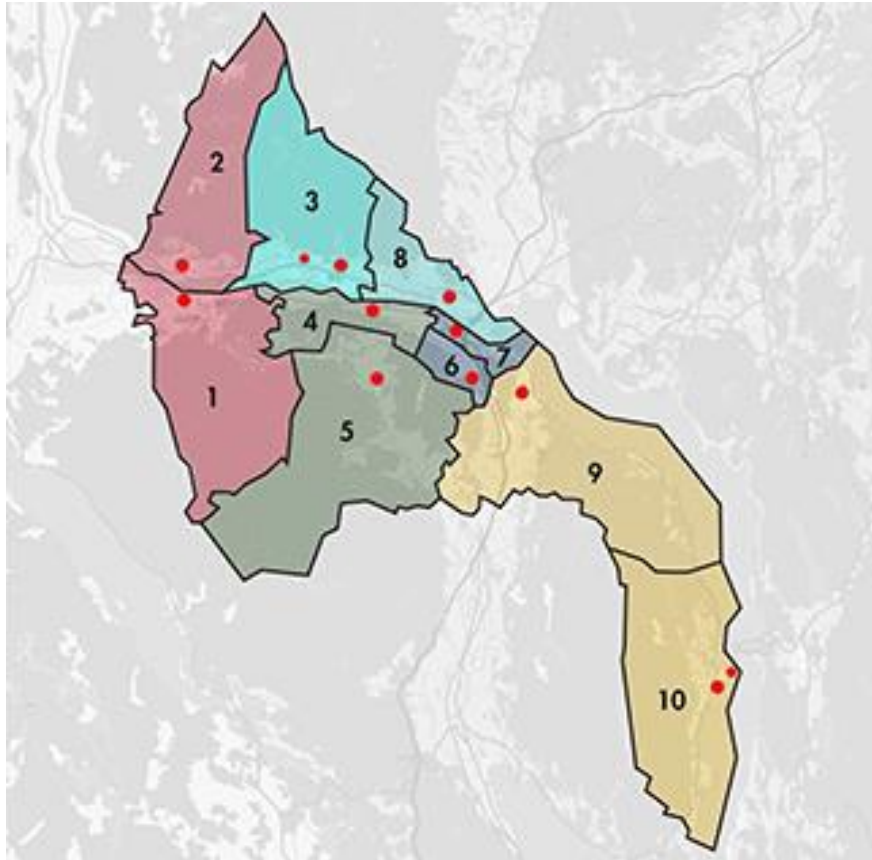
Politisk handlingsrom

Drammensmodellen

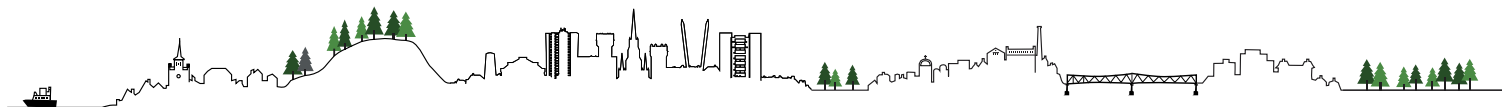
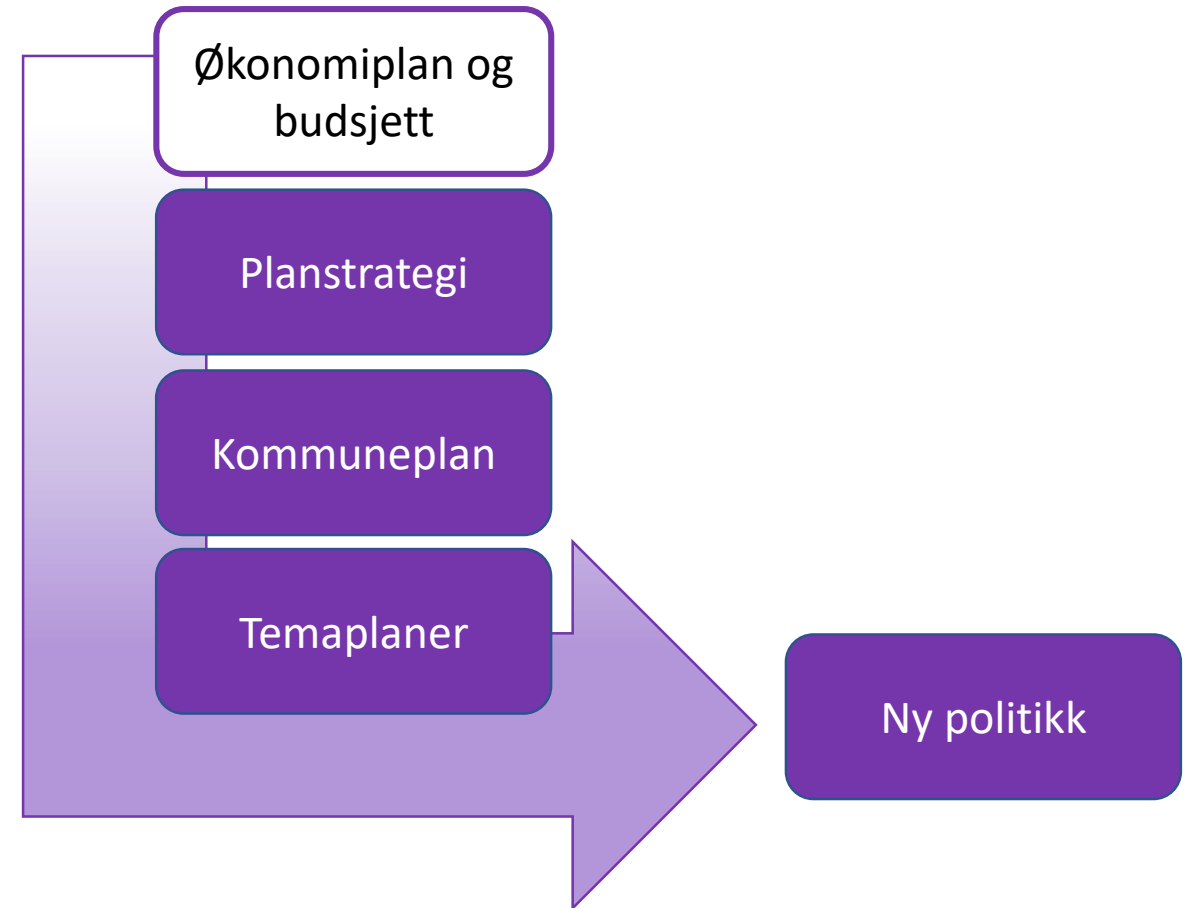

Politisk handlingsrom

Kommunens politikk

- De tre gamle kommunene har sin politikk.
- Politisk plattform
- Veivalg Nye Drammen
- Signaler fra fellesnemda
- Den nye kommunen må fylles med politikk.

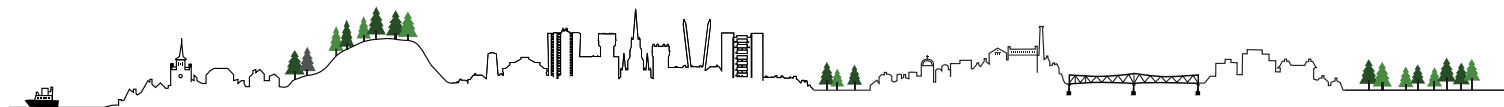

Politisk handlingsrom

- Kunst og kultur som samfunnsbyggende kraft gjennom å fremme toleranse og forståelse for andre

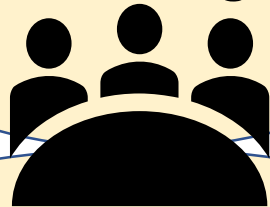
Utfordringer

- Relevans
- Mangfold
- Digitalisering
- Resultatindikatorer

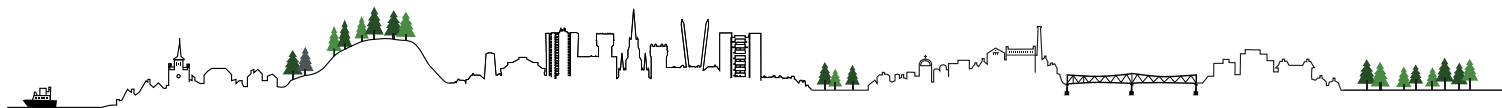

Politisk handlingsrom - nærutvalg

Politikere fra
hovedutvalgene

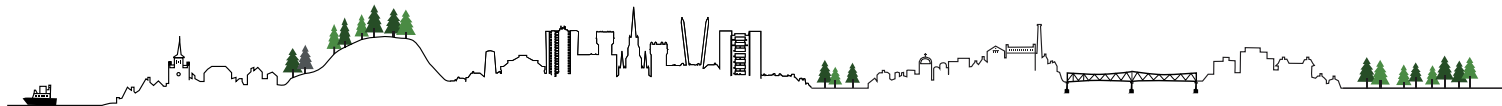
Lag, foreninger,
næringsliv og
innbyggere

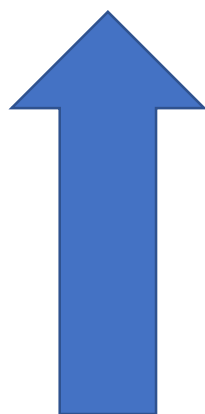
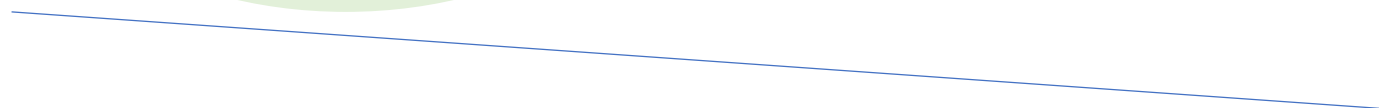
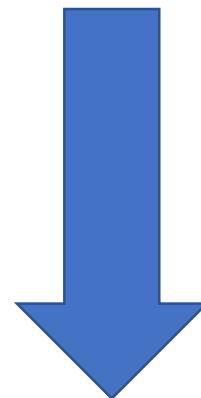
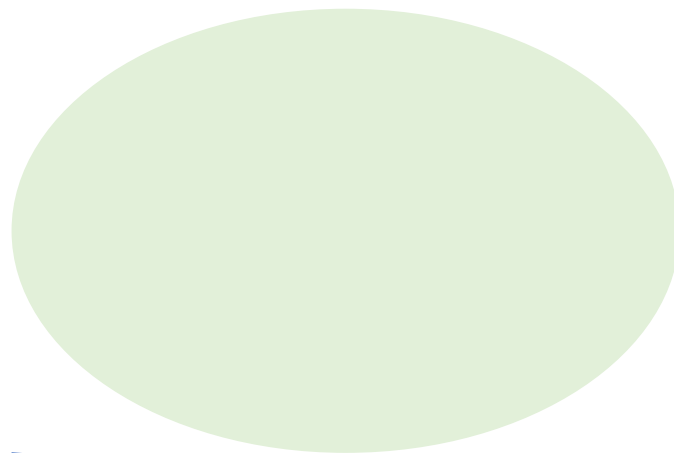
Frivillige

Frivillighet og kommunen har mange felles mål

Frivillige er frivillige på egne premisser. Kommunen styrer ikke frivilligheten. Kommunen kan legge til rette. Samarbeid/partnerskap.

Politisk handlingsrom

- Lover, forskrifter
- Rettspraksis, sentrale avtaler, ombudsmannspraksis...
- Retningslinjer
- Budsjett
- Vedtak

Politisk handlingsrom

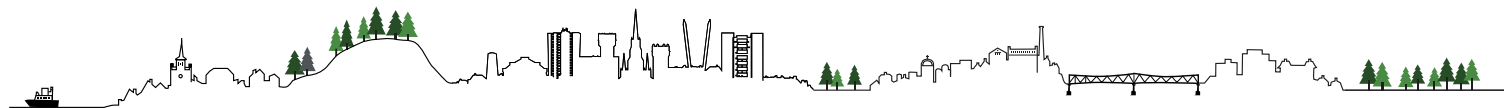
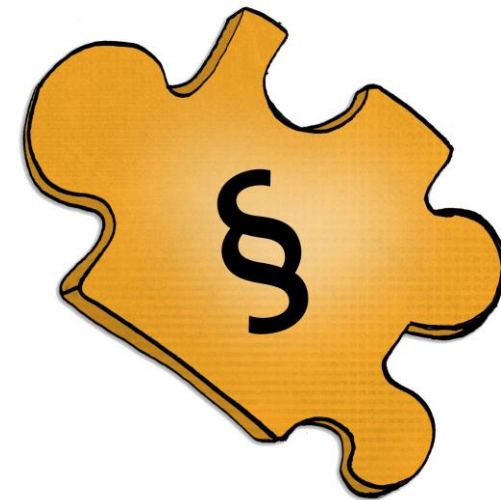
Lover og forskrifter er juridisk bindende

Kommunen er autonom

- Grunnloven § 49, 2. ledd
- kommuneloven

Staten har ikke instruksjonsmyndighet

Retningslinjer er ikke bindende

Politisk handlingsrom

Kulturloven

Bibliotekloven

Opplæringsloven

Friluftsløven

Kulturminneløven

Plan- og bygningsloven

Naturmangfoldloven

Lov om jakt og fangst

Lov om motorferdsel i utmark

Kulturloven

... fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at **alle kan få høve til å delta** i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk.

Kommunen skal **syta for** økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit **breitt spekter** av kulturverksemd

Bibliotekloven

- fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon
- være en **uavhengig** møteplass og arena for offentlig samtale og debatt
- legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet
- innhold og tjenester skal gjøres kjent

Bibliotek

Bibliotekenes uavhengighet er viktig for å fylle funksjonen som en demokratisk arena, som skal være tilgjengelig for alle

Hvem skal arenaen stilles til rådighet for?

Ytringsfrihet

Redaktørrollen

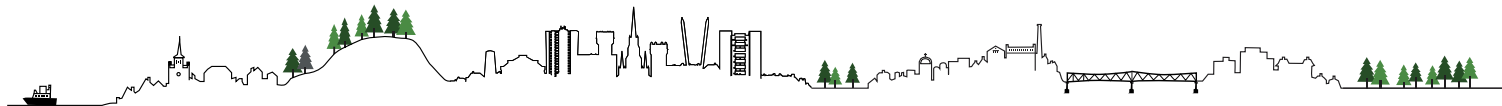
Fysisk og digital møteplassfunksjon

Teknologiavhengig

Opplæringslova

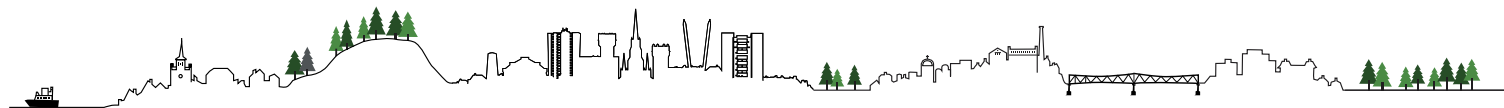
- opne dører mot verda og framtida
- gi historisk og kulturell innsikt og forankring
- byggje på grunnleggjande verdiar... som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Opplæringslova: Kulturskole

§ 13-6. *Musikk- og kulturskoletilbod*

Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.

Budsjett

Vedtatt budsjett er bindende

HU kan omdisponere innenfor sitt ansvarsområde

- ved tertialrapport
- skille drift - investering

Andre kommunale vedtak

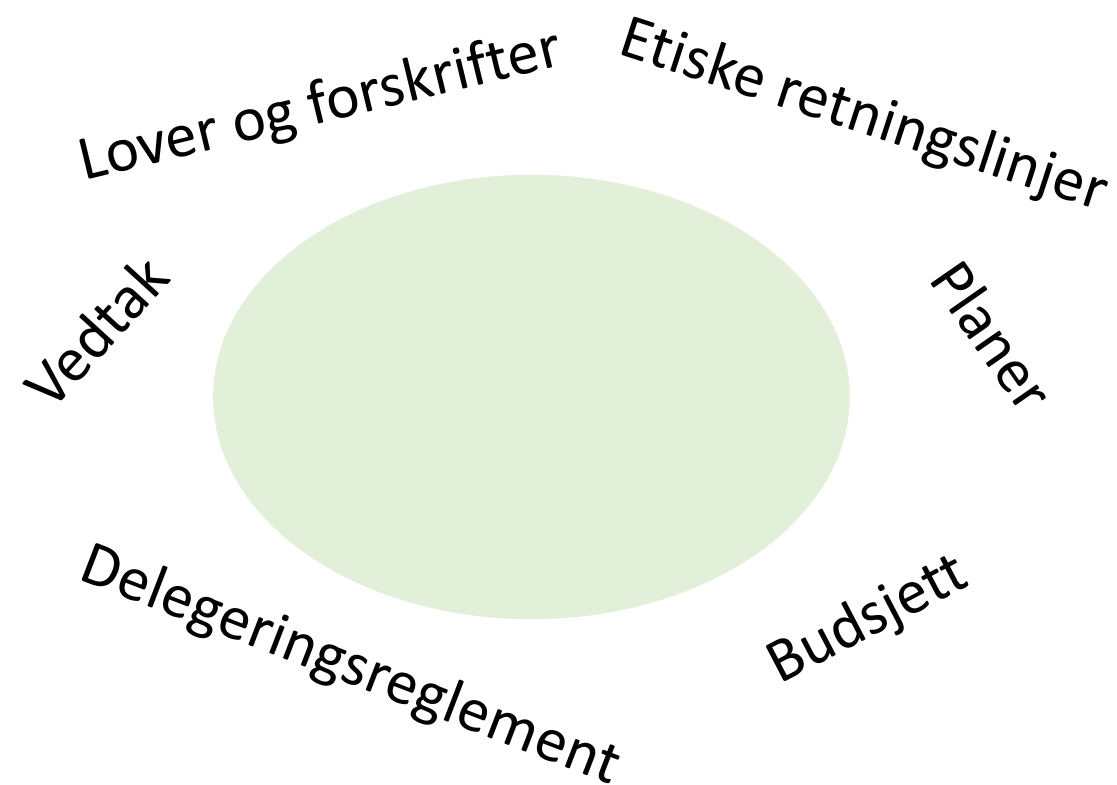
- Kommunestyret er overordnet
- Ny kommune: (Nesten) ingen planer
- Planarbeid er politikkutforming

- Reglement
 - Delegeringsreglement
 - Saksbehandlingsreglement
 - Etisk reglement

Delegeringsreglement

- Kommunestyret er øverste organ
- HU: Avgjørelse av prinsipielle saker innen sine programområder
- Delegert myndighet utøves innen rammer
- Overordnet organ kan omgjøre
- Overordnet organ skal føre kontroll
- Utøvelse av delegert myndighet skal rapporteres

Delegeringsreglement

- Ordføreren:
 - Hastesaker
- Klagenemnd
- Rådmannen:
 - Lede administrasjonen
 - Avgjørelse i ikke-prinsipielle saker
 - Disponere budsjett innenfor rammer
 - Videredelegering

Etisk reglement

Foreligger ikke ennå.

Rettesnor: Tilliten til folkevalgte organ

Jf. politisk reglement del II Saksbehandling pkt. 4.4.

Politisk reglement - saksbehandling

- Møteprinsippet
- Styreverv
- Offentlighet
- Vedtaksførhet
- Flertallsvedtak
- Inhabilitet

Temaer av særskilt interesse

Aktuelle problemstillinger og utfordringer innenfor hovedutvalgets ansvarsområde

Framtidsbilder - utfordringer

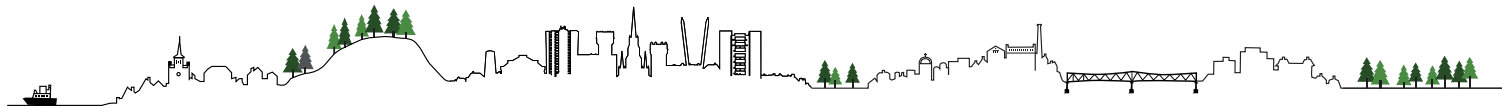
Hvilke grupper i befolkningen når kultur, idrett og frivillighet ut til?

Være relevant og representativt og bidra til at enkeltmennesket deltar

- Publikum
- Deltagelse
- Medvirkning
- Bredde og kvalitet

Profesjonelle og amatører

Frivillighet i endring

- Det frivillige kulturlivet er inngangen til kulturlivet for mange
- Antallet medlemmer i organisasjoner synker, men tidsbruk på frivillighet er stabilt – organisasjonene må tilpasse seg selektive frivillige
- Antallet nasjonale organisasjoner vokser (digitalisering)

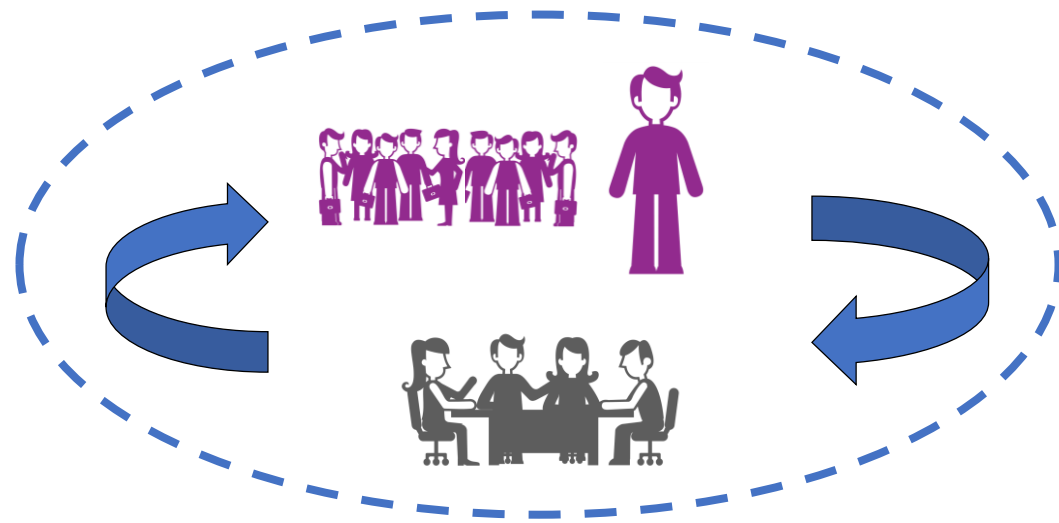
Idrett og friluftsliv

- Anlegg – ulike eierstrukturer
- Deltagelse, inkludering
- Selvorganisert aktivitet

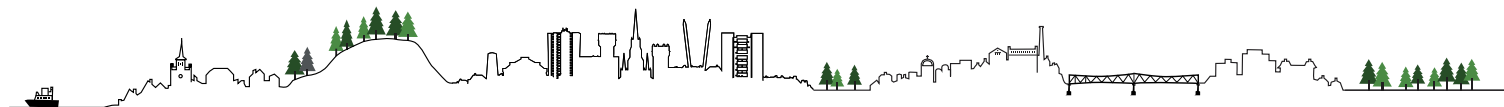
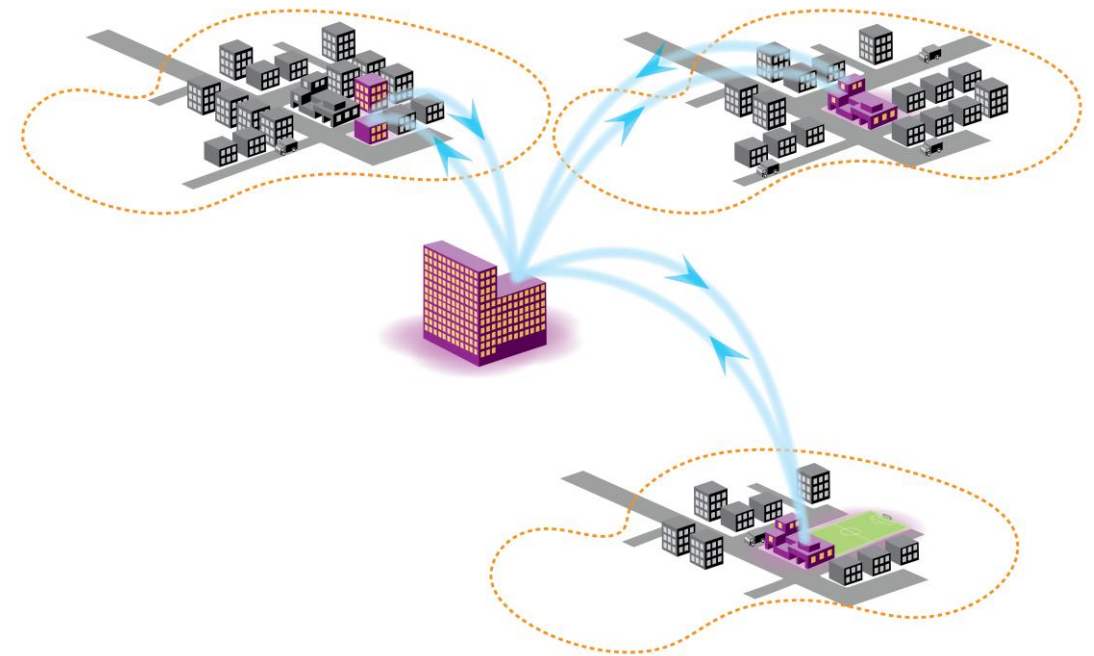

Problemstilling nærutvalg – etablering av dialogen

Dialogen i kommunedelen

Dialog - kommunedelen og rådhuset

Oppgaver

Tenke individuelt (2 min) og ta en runde rundt bordet før diskusjon i gruppen av hver oppgave:

- Hvilke muligheter og utfordringer ser du som særlig sentrale for hovedutvalget?
- Hvordan kan hovedutvalget arbeide framover når det skal utvikles ny politikk på dette området i nye kommunen?

